

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Stoletje izkušenj za zdravo prihodnost

Svit

DRŽAVNI PROGRAM
PRESEJANJA IN ZGODNJEGA
ODKRIVANJA PREDRAKAVIH
SPREMENB IN RAKA NA
DEBELEM ČREVESU IN DANKI

Vloga dipl. m. s. v patronažnem zdravstvenem varstvu pri obravnavi neodzivnikov v Program Svit

Martina Horvat, CUPPKZ,
NIJZ

Svitov dan, 14. december 2023

PATRONAŽNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

Svetovna zdravstvena organizacija opredeljuje patronažno varstvo kot posebno obliko zdravstvenega varstva, ki zajema **aktivno zdravstveno in socialno varstvo posameznika, družine in skupnosti**, ki so zaradi **bioloških lastnosti ali določenih obolenj posebno občutljivi na vplive okolja**.

(WHO, 1974 cited in Horvat, 2016)

Posebej ogrožene so naslednje skupine prebivalcev: ženske, novorojenčki, dojenčki, majhni in predšolski otroci, osnovnošolska in srednješolska mladina, delavci, bolniki s kronično degenerativnimi obolenji, invalidi, starejši, prebivalci in priseljenci v velikih mestih in industrijskih središčih, brezdomci in begunci.

(Šušteršič et al., 2006; Železnik et al., 2011; Stanhope & Lancaster, 2019)

Za patronažno varstvo je **temeljni terenski koncept dela na geografsko opredeljenem območju** z družinsko obravnavo pacientov v vseh življenjskih obdobjih in v njihovem domačem okolju.

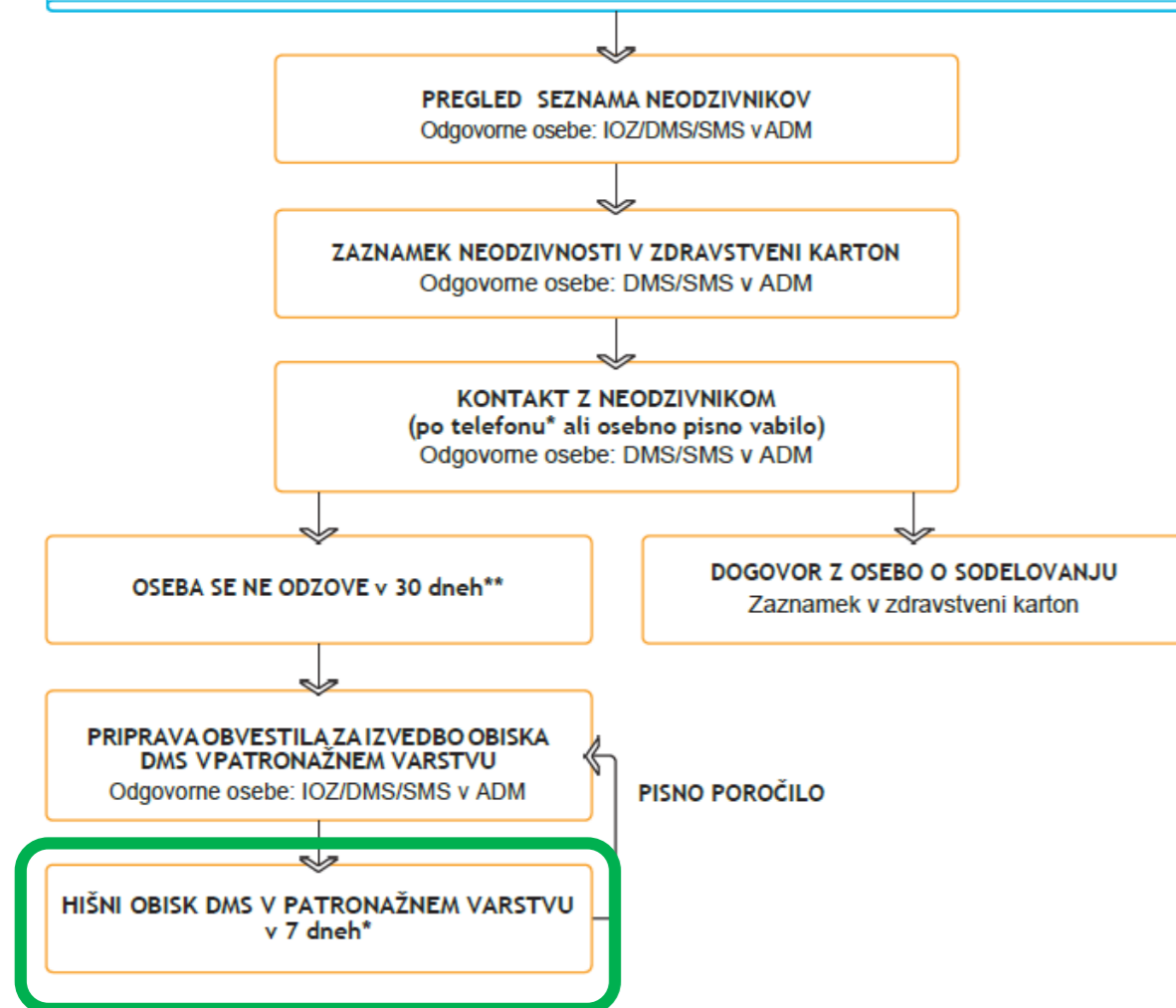
(Šušteršič et al., 2006; Železnik et al., 2011; Horvat & Krajnc, 2019)

PREVENTIVNE OBRAVNAVE V
PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

ALGORITEM VKLJUČEVANJA NEODZIVNIKOV V PROGRAMSVIT

v ambulanti družinske medicine

LEGENDA

IOZ: izbrani osebni zdravnik
DMS v ADM: diplomirana medicinska sestra v ambulanti družinske medicine
SMS v ADM: srednja medicinska sestra v ambulanti družinske medicine
*Če je oseba po telefonu nedosegljiva, se pošlje osebno pisno vabilo.
**Dnevi, navedeni v algoritmu, so koledarski dnevi.

PZN1107 Obravnava oseb, ki se ne odzovejo na preventivne programe

- Ugotavljanje vzroka neodzivnosti (odklanjanje vključitve, pomanjkanje motivacije, nezmožnost, niso prejeli vabila/obvestila ...).
- S preventivnim obiskom želimo spodbuditi ciljno populacijo, da se odzove na vabilo in sodeluje v državnih presejalnih programih za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka (SVIT, ZORA, DORA), ter da se udeleži preventivnih pregledov v ambulantah družinske medicine (ADM).
- Namen obiskov je zmanjševanje zgodnje umrljivosti, obolevnosti in invalidnosti zaradi najpogostejših KNB, zmanjšanje vedenjskih in bioloških dejavnikov tveganja ter izboljševanje duševnega zdravja, opolnomočenje posameznikov v skrbi za lastno zdravje in povezovanje z mrežo partnerjev v lokalnem okolju.
- Odkriti želimo tudi osebe, ki se zaradi ranljivosti ne morejo udeležiti preventivnega pregleda v ADM in se lahko izvede na domu v okviru patronažnega varstva.

NAVODILO ZA IZVAJANJE, BELEŽENJE IN OBRAČUNAVANJE STORITEV V PATRONAŽNEM VARSTVU

KAZALO

NAVODILO ZA IZVAJANJE, BELEŽENJE IN OBRAČUNAVANJE STORITEV V PATRONAŽNEM

VARSTVU	4
PREVENTIVNA OBRAVNAVA OTROČNICE NOVOROJENČKA IN DOJENČKA.....	6
PREVENTIVNA OBRAVNAVA KRONIČNEGA PACIENTA	13
PREVENTIVNA OBRAVNAVA NEODZIVNIKA.....	18
PREVENTIVNA OBRAVNAVA STAREJŠE OSEBE	22
PREVENTIVNA OBRAVNAVA NA PODROČJU KRONIČNIH NENALEZLJIVIH BOLEZNI (KNB) – INTEGRIRANO PRESEJANJE.....	26
OBRAVNAVA V LOKALNI SKUPNOSTI	30
ANALIZA TERENSKEGA OBMOČJA.....	32
PRILOGE	34
VIRI	103

Kratice:

dipl. m. s. – diplomirana medicinska sestra
ADM – ambulanta družinske medicine
CKZ – center za krepitev zdravja
KNB – kronične nenalezljive bolezni
ZVC – zdravstvenovzgojni center
ZZZS – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Kaj lahko naredi dipl. m. s. v patronažnem zdravstvenem varstvu ob obisku neodzivnika na preventivne programe ?

Opolnomoč
i
posameznik
a in/ali
njegove
bližnje za

Pomaga pri
premagovan
ju strahu in
predsodkov

Informira
na
neodzivnik
u primeren
in razumljiv
način

Pomaga pri
zmanjševanj
u/
odstranjevanj
u ovir

Nudi
podporo pri
izvedbi
kateregakol
i koraka

Spodbuja

PREVENTIVNE OBRAVNAVE V
PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

Hvala za pozornost!

Martina.Horvat@nijz.si